

Liber III

De obli. que ex deli. na.

non esset aliqua nouatio facta. **¶** bigra **U**bi
em p scdam obligatione debet tolli pma op
tet q scda sit aliq. puta naturalis vl civilis
Sed si eode. **S**up dictu est q interuentu
noue psona noua nascit obligatio. sed po. q
stipulari sui a debitore meo qd ex alta qcum
q causa qz ex stipulatione mihi debebat. di
cet ne in h casu fieri nouatio cum in h casu
noua psona no interuenerit. z rii. q sic. si aliy
quid noui interuenerit in scda obligatõe. i.
in stipulatõe ista. ueniunt si p dicitio vl dies vel
fideiusor obligatõ adiaciat. scire tñ debes
q si p dicitio in nouatõe addita existat. ualet
nouatio. si aut nō existat nō ualet. **¶** d. **S**
cū. **S**up dictu est q nouatio fit interuentu no
ue psona vl etiã eiusdẽ dũmodo fiat p d. ei vl
p dicitõis adiectões vl subiectõem. h scire de
bes q apud antiquos h rez erat qz his mo
dis fiebat nouatio dũ m̄ ato nouadi fieret
z ita qz sepe diuerse p̄suptõnes inducebant
ad pbandũ q̄ ato nouadi fieret. vñ sup hoc
apud antiq̄s magna fuit altercatio. z ppter
hoc dicit dñs iust. fecim̄ qndã p̄stitutõem
ad h mōi altercatões tollẽdas. in qua cauẽt
qd tũc demũ intelligat fieri nouatio inter
uentu noue psona vl etiã eiusdẽ psona vt di
ctũ e. qñ h expõlle actũ e inter p̄rabẽtes qz p
pter nouationẽ priorõ obligatõis h fiat. aliq
oqñ si h nō fuerit expõlle actũ nō intelligit
fieri nouatio interuentu noue psona. sed ac
cedit scda obligatio p̄mez manẽtraqz ob
ligatio. **D**oc amplĩ r̄c. **J**ã vidist̄ tres mo
dos p̄n. tollende obligatõis. q̄rto etiã mo
do obligatões q̄ p̄sensu nascunt̄ p̄trario cõ
sensu tollunt̄ veluti si puenerit inter me z ti
ciũ vt fundũ tu sculanũ habeã emp̄tũ. p. c.
deinde nõdũ p̄cio soluto nec fundo tradi
to placuerit inter nos qz ab emp̄tõẽ z redi
tione discedat. inuicẽ liberamur. z sic p con
trariũ p̄sensũ tollit obligatio p̄sensũ cõtra
cta. idẽ etiã intelligas in oibus alijs p̄tracti
bus ex p̄sensu descendẽtib. **¶** dicit.

¶ **E**xplicat liber terci in institutionũ.

Incipit liber quartus

De obligatõib. que ex delicto nascunt̄.

Aperiori libro
expõsitũ est r̄c. **N**ō est h op
aliqua p̄tinuatõe. **I**n rextu
em inuenit̄ p̄tinuatõe in esse

ctu talis. **S**up dictũ est qd e obligatio. z o
oẽs obligatões aut sũt ex p̄tractu. aut ex q̄st
p̄tractu. aut ex maleficio. vl q̄i vt dictũ est. s.
de obli. s. sequẽs diuisio. **L**ũ igit in supiori
bus sat̄ dictũ e de obli. q̄ ex p̄tractu vl q̄i cõ
tractu nascunt̄. **N**ũc tractandũ e de oblig.
que ex maleficio vl q̄i descendũt. **S**cire tñ d
beris q obligatões q nascunt̄ ex p̄tractu q̄
duplici genere repiunt. vl in q̄ tuoz genera
diuidũtur. obligatões tamẽ que nascunt̄ ex
maleficio in vno genere repiunt. **S**emp ei
nascunt̄ re ipa. i. ab ipso delicto p̄trato re
luti ex furto aut dano aut iniuria. **¶** d. **S**
sup. s. isto dubitari p̄t sup id quod dicit̄ q
obligatões ex p̄tractu in quoz genera diui
dunt̄. **O**bligatões tñ q̄ ex maleficio nascũt̄
sũt vni⁹ generis. **E**t qz sicut obligatões q̄
ex p̄tractu nascunt̄ aliqñ re. aliqñ p̄bis. ali
qñ lris. aliqñ ex p̄sensu nascunt̄. z sic oblig.
que ex maleficio oriunt̄ aliqñ sũt re vt p̄z i
furto. aliqñ p̄bis vt p̄z in p̄tumelia. aliqñ
lris vt p̄z in libello iamoso ad infamiã aliq
cui⁹ cõposito. **Q**uid est ergo qd dicit̄ obli. ex
maleficio esse vni⁹ generis magisqz obligatio
nes ex p̄tractu. si dicas qz oẽs nascunt̄ ex re
ip̄a. i. ex maleficio ip̄o. sic similit̄ z ex aliap̄te
oẽs obligatões ex p̄tractu nascunt̄. ad h d. i
cas qz ex vno fonte nascunt̄ obli. ex maleficio
cio. ideoqz oẽs sũt eiusdẽ generis. vñ lz oẽs
sunt odiose z stricti iuris diuersã habeãt p̄
nã. **S**ecus tñ est in obligatõib. q̄ nascunt̄
ex p̄tractu. qz d. uerã; forũtunt naturaz p̄m
diuersitatẽ p̄tractus z qualitatẽ. **Q**uedã ei
sũt obligatões bone fidei. quedã stricti iur̄s
Ite obli. que sũt ex maleficio. statiz obligat
maleficio cõmissõ. **S**ic aut nõ e in obligat
õibus q̄ nascunt̄ ex p̄tractu. sed diceret ali
qs. **N**õne actio iniurie dissilatõe abolet. qz
re. ḡ ip̄o maleficio nõ videt̄ malefactor oblig
gar? **R**õdet̄ imo deberes p̄trariũ p̄cludere
si em abolet dissilatõe. ergo nata fuit. **F**ur
tũ r̄c. **Q**uesiui a legistatore qd esset furtũ. et
qd rapina r̄c. **E**t ipe p̄mo ponit diffinitõem
de furto d. qz furtũ e p̄tractatio rei aliene i
uito dño. z expõit h nomẽ rei. d. siue ip̄i p̄ra
i. p̄prietat̄ siue possessiõis. z istud furtũ cõ
ter fuit p̄hibitũ a lege diuina. scz p̄ p̄ceptuz
istud. **N**ō furtũ facies. **¶** d. **M**anifest⁹ fur
r̄c. **S**up dictũ e qz furtoz duo sunt genera
Nã aliud e furtũ manifestũ. z aliud nõ ma

Rj